

«Фараби Әлемі» атты студенттер мен жас ғалымдардың халықаралық ғылыми конференциясы

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ХИМИЯ ЖӘНЕ ХИМИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТИ**

*Студенттер мен жас ғалымдардың «Фараби Әлемі» атты халықаралық
конференциясының*

БАЯНДАМА ТЕЗИСТЕРІ

Алматы, 9-10 сәуір, 2014 ж.

БОЛАТТЫҢ КОРРОЗИЯЛЫҚ БҰЗЫЛУЫН КЕЙБІР ОРГАНИКАЛЫҚ ҚОСЫЛЫСТАРМЕН ИНГИБИРЛЕУ

Кадырова П.Б., Рахымбай Г.С.

Ғылыми жектекші: х.ғ.д., проф. Буркитбаева Б.Д.

әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университеті

piko92_92@mail.ru

Зерттеу мәліметтеріне байланысты ингибитор көмегімен болаттың коррозия-механикалық бұзылуымен құресу тиімділігі жоғары. Соған орай металдық қондырғылардың жұмысқа қабілеттілігін арттыруға, металдардың физика-химиялық және механикалық қасиеттерін сол дәрежеде сақтап қалуға, ал кей жағдайда сол қасиеттерін жоғарылатуға болады.

Гравиметриялық әдістің ерекшелігі зерттеліп отырған металдың коррозиядан кейінгі бірлік уақыт кезіндегі бірлік ауданындағы масса шығынын есептеу.

Бұл жұмыстың мақсаты ретінде болат коррозиясы процесіндегі азотқұрамды органикалық қосылыштардың (ПЭПАРМ-Э және ЖАИК-ФАС₂₀₂₆) қорғаныштық қасиеттері зерттелуге алынды. Коррозиялық орта ретінде 3% натрий хлориді ерітіндісі болды. Тәжірибелік зерттеулер универсалды стандартты әдістеме бойынша жүргізілді.

Алғаш жасалған тәжірибе кезіндегі қосылыштардың концентрациялары 0,001% және 0,01% үлесте болды. Бұл жағдайда болат коррозиясының жылдамдығы фонды электролит ерітіндісі жылдамдығымен сәйкес келді. Зерттеуде көрсетілген қосылыштардың концентрацияларын жоғарылатқан кезде коррозия жылдамдығының едәуір төмендегені байқалды.

ЖАИК-ФАС₂₀₂₆ ингибиторының фонды электролиттегі 1% концентрациясында қорғаныш қабаттың түзілуі жүрді. Яғни зерттеудерден кейін үлгілердің массасының өскенін көруге болады.

ПЭПАРМ-Э ингибиторының 0,4% концентрациясы болат коррозиясының жылдамдығын біршама төмендетті. Қорғаныштық эффектісі 96%-ды құрады.

Соған сәйкес, зерттеу жұмыстарында өсімдік майлары өндірісінің қалдықтарынан бөлінген азотқұрамды органикалық қосылыштардың хлоридті ортадағы болат коррозиясының тиімді ингибиторлары ретінде пайдалануға болады.

Желдирова А., Митрофанова А. ВЛИЯНИЕ КОМПОЗИЦИЙ, СОДЕРЖАЩИХ СТИМУЛЯТОРЫ РОСТА ГЕТЕРОЦИКЛИЧЕСКОГО РЯДА, НА РОСТ И РАЗВИТИЕ ЯРОВОЙ ПШЕНИЦЫ	211
Заманбекова А.Д., Рахымбай Г. ИНДИЙДІҢ КОРРОЗИЯ ЖЫЛДАМДЫҒЫН ЗЕРТТЕУ	212
Имамбаева М. МЕТАЦИДТІҢ ИНТЕРПОЛИМЕРЛІ КОМПЛЕКСТЕРИНІҢ ҚАСИЕТТЕРІН ЗЕРТТЕУ	213
Кабидолдина А.Б. ИЗУЧЕНИЕ ЭЛЕКТРООСАЖДЕНИЯ ТУГОПЛАВКИХ МЕТАЛЛОВ ИЗ ВОДНЫХ ЭЛЕТРОЛИТОВ	214
Кадырова П.Б., Рахымбай Г.С. БОЛАТТЫҢ КОРРОЗИЯЛЫҚ БҰЗЫЛУЫН КЕЙБІР ОРГАНИКАЛЫҚ ҚОСЫЛЫСТАРМЕН ИНГИБИРЛЕУ	215
Канашина О.Н. ОПРЕДЕЛЕНИЕ ПРИМЕСНЫХ ЭЛЕМЕНТОВ В МЕТАЛЛИЧЕСКОМ ИНДИИ СОВРЕМЕННЫМИ ИНСТРУМЕНТАЛЬНЫМИ МЕТОДАМИ	216
Кенжесова А. ЭМУЛЬГИРОВАНИЕ НЕФТИ В ВОДНЫХ РАСТВОРАХ СМЕСЕЙ ПАВ	217
Кенжеханова Н.Р., Муханов Д.К., Рахымбай Г.С. ҚАРАЛАШТЫ ИНДИЙДЕГІ МЕТАЛЛ ҚОСПАЛАРЫНЫҢ ЭЛЕКТРОХИМИЯЛЫҚ КҮЙІ	218
Кравченко К.С. ОПТИМИЗАЦИЯ ПРОБОПОДГОТОВКИ ДЛЯ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ПРИМЕСЕЙ В МЕТАЛЛУРГИЧЕСКОМ КРЕМНИИ МЕТОДОМ МАСС-СПЕКТРОМЕТРИИ С ИНДУКТИВНО СВЯЗАННОЙ ПЛАЗМОЙ	219
Аскапова Б.А., Шамыран Л.И., Лахбаева Ж.А. ИССЛЕДОВАНИЕ МОДИФИЦИРОВАННОГО ВЕРМИКУЛИТА	220
Мақанова Г.Б., Керимкулова М.Ж., Бектурганова Н.Е. СОЛЯРЛЫ ДИСТИЛЛЯТТЫҢ ҚАТЫСЫНДА КӨМІРДІ ҮНТАҚТАУДЫҢ ТИІМІ ӘДІСІ	221
Мырзабекова Н.Н. Ni^{2+} ИОНЫНЫҢ 2,2 – ДИПИРИДИЛМЕН КОМПЛЕКС ТҮЗУІН СПЕКТРОФОТОМЕТРЛІК ӘДІСПЕН ЗЕРТТЕУ ЖӘНЕ ҚҰРАМЫН АНЫҚТАУ	222
Насеткина А., Усенқызы Р. СИНТЕЗ МИКРОЧАСТИЦ НА ОСНОВЕ АЛЬГИНАТА КАЛЬЦИЯ	223
Нукеева М.Т. ПОЛУЧЕНИЕ ПЕНОМОЮЩЕГО СРЕДСТВА НА ОСНОВЕ ПАВ-ПОЛИМЕРНЫХ КОМПОЗИЦИЙ	224
Нуржанова Е.Т. СКРИНИНГ СИНТЕТИЧЕСКИХ АРОМАТИЗАТОРОВ В ОБРАЗЦАХ ВИНОВИХ ХРОМАТОГРАФИЧЕСКИМИ МЕТОДАМИ	225
Орынбасарова М.Б., Керимкулова М.Ж., Бектурганова Н.Е. ГЕКСАН ҚАТЫСЫНДА КӨМІРДІҢ СУДАҒЫ СУСПЕНЗИЯСЫН БАЗ ЖӘНЕ СЕП-ПЕН ТҰРАҚТАНДЫРУ	226